



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobkyně: **T. B. P. N., narozená X**
státní příslušnice Vietnamské socialistické republiky
t. č. X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 15. 2. 2022, č. j. OAM-21/LE-BE01-VL13-PS-2022,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Obsah podání účastníků řízení

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zajistil žalobkyni v zařízení pro zajištění cizinců (v textu též jako „ZZC“) a podle § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovil dobu trvání jejího zajištění do 3. 6. 2022.
2. Žalobkyně v úvodu žaloby obecně uvádí výčet ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a dalších právních předpisů, jež měl žalovaný porušit. Konkrétně žalobkyně tvrdí, že žalovaný žalobkyni zajistil, aniž by se dostatečně zabýval možností uložení alternativ k zajištění. Žalobkyně zdůraznila, že zajištění představuje mimořádný a krajní prostředek, který zasahuje do ústavně zaručených

práv, proto by mělo být rozhodnutí o zajištění vyčerpávajícím způsobem odůvodněno, avšak žalovaný se možností uložení alternativ zabýval pouze obecně a povrchně. Podle žalobkyně se přitom nabízelo její umístění do otevřeného pobytového střediska ve smyslu § 47 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Žalobkyně se dále ohradila proti argumentu žalovaného ohledně její údajné nespolehlivosti, respektive účelovosti jednání. Žalovaný zmínil v napadeném rozhodnutí pouze skutečnosti, které svědčí v její neprospěch, ale úplně opomněl vzít v potaz skutečnosti, které jsou v její prospěch. Žalobkyně poukázala na to, že se stala v Maďarsku obětí podvodného jednání, kdy jí byly u zaměstnavatele odebrány cestovní doklady. Takové praktiky přitom dělají vykořisťovatelské agentury, neboť neexistuje legitimní důvod pro to, aby jakákoliv společnost odebírala cestovní doklad svým zaměstnancům. Žalovaný tak měl zohlednit, že byla žalobkyně obětí podvodu. Žalobkyně dále uvedla, že je i z její výpovědi patrné, že si nebyla vědoma neoprávněného vstupu na území. Žalobkyně se domnívala, že ji vízum typu D opravňuje k cestování po Schengenském prostoru. Její nedostatečnou informovanost nelze vykládat jako nespolehlivost. Také poukázala na to, že neoprávněný pobyt na území České republiky byl jen velmi krátký. Žalobkyně také uvedla, že není možné neoprávněným pobytem žalobkyně odůvodňovat nemožnost uložení alternativy k zajištění, neboť by v takovém případě nebylo možné nikdy uložit alternativu k zajištění cizinci, který pobýval na území neoprávněně. Žalobkyně žalovanému též vyčítala, že ji před vydáním rozhodnutí nevyslechl a omezil se toliko na zjištění policie v řízení o správním vyhoštění.

3. Podle žalobkyně také žalovaný neprokázal přesvědčivě, že v jejím případě existovaly oprávněné důvody domnívat se, že žádost o mezinárodní ochranu podala pouze s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění. Žalovaný vycházel toliko z dokumentace příslušné složky Policie České republiky. Nelze přitom vyloučit, že žalobkyně v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvede skutečnosti, které by mohly být v azylovém řízení relevantní. V tomto kontextu poukázala na to, že Vietnam jako země původu žalobkyně má negativní lidskoprávní reputaci. Dále žalobkyně s odkazem na tzv. návratovou směrnici připomněla, že je nutné zohlednit veškeré skutečnosti, nejen neoprávněný pobyt cizince.
4. Závěrem žalobkyně namítala i nepřezkoumatelnost odůvodnění zajištění z hlediska jeho délky. Podle žalobkyně žalovaný nedostatečně odůvodnil, jak dospěl k době zajištění v délce 110 dní. Odkázala přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 7 Azs 251/2015-66, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl, že „[v]ymezení konkrétní doby trvání povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, je věcí správního uvážení ministerstva. Proto musí být z rozhodnutí seznatelné, na základě jakých konkrétních úvah, s přihlédnutím ke specifikům a okolnostem konkrétního případu, ministerstvo tuto dobu stanovilo.“ Nakonec považuje žalobkyně stanovenou dobu zajištění v délce 110 dnů za nepřiměřenou a fakticky znemožňující pravidelný soudní přezkum jejího zajištění v rozumných intervalech. Požadavek na pravidelný soudní přezkum zbavení osobní svobody je zakotvený v čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Pokud je přitom již při prvním rozhodnutí o zajištění stanovena doba zajištění na velmi dlouhou dobu a zajištěná osoba podá proti rozhodnutí o zajištění správní žalobu, o které soud následně rozhodne zamítavým rozsudkem (a na písemné vyhotovení rozsudku má dalších 14 dnů), je možnost soudního přezkumu v kontextu stanovené doby zajištění na 110 dnů fakticky omezena pouze na jednu žalobu. Žalobkyně má za to, že je ustanovení § 46a odst. 10 zákona o azylu v rozporu s ústavním pořádkem České republiky podobně jako § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, na jehož zrušení byl podán návrh k Ústavnímu soudu, avšak dosud nebylo rozhodnuto.

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že považuje žalobu za nedůvodnou. Žalovaný shrnul zjištěný skutkový stav a má za to, že žalobní tvrzení nemohou obstát. Žalovaný upozornil na to, že žalobkyně věděla o tom, že se prokazuje cizím cestovním dokladem a taková skutečnost nemůže být posuzována ve prospěch žalobkyně. Podle žalovaného neobstojí ani vysvětlení, že se žalobkyně domnívala, že ji vízum typu D opravňuje k cestování po Schengenském prostoru. Pokud by si toto žalobkyně myslela, měla by vízum u sebe a necestovala by na cizí cestovní doklad. Žalovaný dále uvedl, že v případě, pokud by byla žalobkyně umístěna do otevřeného pobytového střediska, umožnilo by jí to prakticky dokončit cestu do Německa, která je zjevně cílovou zemí, případně se vrátit do Maďarska a pokračovat tam v započaté brigádě. Právě pro obavu z možného úniku ze sféry působnosti orgánů rozhodujících o její žádosti o mezinárodní ochranu, či následně o jejím vyhoštění v důsledku neudělení mezinárodní ochrany je třeba žalobkyni zajistit a pro účely realizace následného vyhoštění ji mít plně k dispozici. Podle žalovaného z výpovědi žalobkyně jednoznačně vyplývá úmysl v České republice nesetrvat a důsledkům správního vyhoštění se nepodrobit. Žalovaný také poukázal na to, že žalobkyně přicestovala do Maďarska na pracovní vízum, neprchala ze země původu, cestovala pod falešnou identitou s cílem dostat se do Německa. Toto všechno považuje za indicie, které svědčí pro závěr, že žalobkyně nepřijela řešit azylově relevantní nebezpečí, ale ekonomickou situaci své rodiny. To vše pak s hrozícím správním vyhoštěním dává poměrně jasný rámec účelovosti podané žádosti o mezinárodní ochranu. Pokud žalobkyně odjela ze země původu z azylově relevantních důvodů, měla dostatek času, aby svoji žádost o mezinárodní ochranu podala, a to už například v Maďarsku, kde pobývala celý měsíc, než se rozhodla pod falešnou identitou cestovat do Německa. Žalovaný pak s odkazem na rozsudek zdejšího soudu ze dne 7. 12. 2016, č. j. 44 A 24/2016-16, poukázal na to, že smyslem ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je mimo jiné znemožnit zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažení takových podmínek, které žadateli umožní vyhnout se vyhoštění (typicky útekem, přerušením kontaktu se správními orgány). Podle žalovaného je dále doba zajištění v napadeném rozhodnutí na straně 4 – 5 podrobně a vyčerpávajícím způsobem odůvodněna. Ve zbytku žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí. Na základě uvedeného žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

II. Obsah správního spisu

6. Soud ze správního spisu doručeného soudu společně s žalobou dne 24. 3. 2022 zjistil, že dne 11. 2. 2022 byla žalobkyně vyslechnuta a o tomto výsledku byl sepsán protokol č. j. KRPU-31229-17/ČJ-2022-040022. V protokolu je zaznamenáno, že dne 10. 2. 2022 byla žalobkyně v 10:00 hodin kontrolována hlídkou BPPOL SRN na dálnici BAB 17, která plynule navazuje na dálnici D8, a to na odpočívadle Am Heidenholz ve směru z České republiky do Spolkové republiky Německo jako spolucestující. Žalobkyně předložila při kontrole vietnamský cestovní doklad č. Xa vystavený na jméno P. T. H., nar. Xb. Podrobnější kontrolou uvedeného dokladu bylo zjištěno, že žalobkyně neodpovídá osobě, které byl předložený cestovní doklad vydán. Následně byla žalobkyně zadržena a došlo k neformálnímu převzetí žalobkyně na základě čl. 2 dohody uzavřené mezi vládami České republiky a Spolkové republiky Německo o zpětném přebírání osob na společných státních hranicích. Vzhledem k tomu, že žalobkyně vstoupila na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu a bez cestovního dokladu, byla hlídkou cizinecké policie zajištěna. Žalobkyně uvedla do protokolu své skutečné jméno a další osobní údaje a předložila úředně ověřenou kopii cestovního dokladu a vietnamský občanský průkaz, rodný list a výpis z rejstříku trestu. Dále potvrdila, že si je vědoma toho, že cestovala na

cizí cestovní pas, nebyly jí známy informace o Evropské unii a o schengenském prostoru, ale výslovně uvedla, že si je vědoma toho, že při cestování do jiného státu musí mít u sebe cestovní doklad a povolení k pobytu. Cestovní doklad žalobkyně byl v uvedenou dobu v Maďarsku, kde si ho ponechali ve společnosti M., ve které žalobkyně pracovala na výrobní lince. Cestovní doklad na jméno P. T. H. obdržela od jednoho krajana Vietnamce, která ji vezl do Německa, kam chtěla jet na výlet a kde chtěla navštívit svoji známou, která žije v Berlíně. Poté se chtěla vrátit do Německa. Na dotaz, proč s sebou na těch pár dní veze tak objemné zavazadlo, uvedla, že má pro sebe jen pár věcí, zbytek je pro známou do Berlína. Na dotaz, kdo zorganizoval její cestu, uvedla, že na Facebooku našla nabídku rozvozu po Evropě, kterou nabízel přímo jeden Vietnamec. Toho následně i kontaktovala a on ji za úplatu 500 Eur měl do Německa dopravit. V Maďarsku žádala o vrácení svého cestovního pasu, ale nebylo jí vyhověno. Z Vietnamu vycestovala dne 19. 1. 2022. V Maďarsku měla domluvenou přes pracovní agenturu práci. Při vstupu do Maďarska u sebe měla platný vietnamský cestovní pas a platné maďarské pracovní vízum. Žalobkyně uvedla, že v žádném státě Evropské unie o vízum nežádala a nemá v úmyslu o mezinárodní ochranu požádat. Chtěla se vrátit do Budapešti. Na území České republiky ani v jiném státě Evropské unie neměla žádné rodinné příslušníky ani blízké osoby. K České republice nemá žádnou vazbu. Dále uvedla, že má u sebe 150 Euro a je schopna si zorganizovat cestu do Maďarska nebo Vietnamu sama. Zároveň uvedla, že není schopna dodržet podmínky spojené s tzv. zvláštním opatřením podle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. V případě, že by byla vyhoštěna, přišla by o možnost si přivydělat, přičemž do Evropy přicestovala pouze za ekonomickým účelem. Při návratu do Vietnamu by se dostala do tíživé ekonomické situace, protože si na cestu vypůjčila okolo 200 000 Kč a měla by problém je splatit. Dále žalobkyně uvedla, že ve Vietnamu ani v Maďarsku ji nic nehrozí. Pokud by byla propuštěna na svobodu, vrátila by se do Maďarska a v pondělí by nastoupila zpět do práce. Do Vietnamu se vracet zatím nechce. Nakonec žalobkyně požádala o to, aby jí bylo umožněno vrátit se zpět do Maďarska, aby se mohla vrátit do práce.

7. Žalobkyně byla rozhodnutím Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Ústí and Labem, ze dne 12. 2. 2022, č. j. KRPU-31229-25/ČJ-2022-040022-SV-ZZC, podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajištěna za účelem správního vyhoštění a doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.
8. Dne 14. 2. 2022 podala žalobkyně v ZZC Bělá – Jezová žádost o udělení mezinárodní ochrany.
9. Napadeným rozhodnutím ze dne 15. 2. 2022 byla žalobkyně zajištěna podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, neboť žalovaný měl za to, že existují důvody se domnívat, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění: Žalobkyně předložila dne 10. 2. 2022 při kontrole hlídkou BPPOL SRN doklad, jehož podrobnější kontrolou bylo zjištěno, že žalobkyně neodpovídá osobě, již byl vydán. Žalobkyně vstoupila na území České republiky bez cestovního dokladu a platného oprávnění k pobytu. Žalobkyně vycestovala ze země původu do Maďarska za prací, kterou si zajistila přes zprostředkovatelskou agenturu ve Vietnamu. Vietnam opustila pouze z ekonomického důvodu. Cílem její cesty bylo Německo, do České republiky vstoupila za účelem tranzitu. Za dopravu do Německa zaplatila muži, který ji měl převést, částku 500 Eur. Podle názoru žalovaného existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout

se hrozícímu vyhoštění, nebo ho pozdržet a dále dospěl k závěru, že existuje nebezpečí, že se bude žalobkyně vyhýbat své povinnosti z území České republiky či evropských států vycestovat a bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění. Podle žalovaného nelze rozumně předpokládat, že by žalobkyně změnila své jednání a respektovala zvláštní opatření podle zákona o azylu. Uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu proto žalovaný neshledal účinným. O neúčinnosti svědčilo nejen vědomé nerespektování právního řádu, ale také její zcela účelové jednání, když se udělení mezinárodní ochrany začala domáhat teprve po svém zajištění, kdy se její vyhoštění stalo reálným. Dobu zajištění žalovaný odůvodnil tak, že předpokládá, že řízení ve věci mezinárodní ochrany bude ukončeno ve lhůtě 90 dní, tedy přibližně v polovině standardní zákonem stanovené šestiměsíční lhůty pro vydání rozhodnutí, k tomu připočetl 15 dní na podání případné žaloby a 4 denní průměrnou lhůtu na doručování. Celkovou dobu zajištění tak stanovil na 109 dní, a žalobkyně tak bude zajištěna nejpozději do 3. 6. 2022.

10. Po vydání napadeného rozhodnutí, dne 18. 2. 2022, poskytla žalobkyně údaje o své osobě k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. K důvodům jejího podání uvedla, že chce zůstat zde a mezitím kontaktovat Maďarsko, aby jí poslali potřebné doklady, za které zaplatila hodně peněz. Nechce zpět do Vietnamu, protože tam má velký dluh 15 000 dolarů, které si půjčila na cestu za prací do Maďarska. Chce se vrátit do Maďarska a tam pracovat. Toto jsou všechny důvody, které uvedla ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

III. Posouzení žaloby soudem

11. Žaloba byla podána včas, osobou oprávněnou a splňuje veškeré náležitosti kladené na žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.).
12. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
13. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem [písm. a)] nebo osobně se hlásit ministerstvu v době jím stanovené [písm. b)].
14. Podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) každý má právo na svobodu a osobní bezpečnost. Nikdo nesmí být zbaven svobody kromě následujících případů, pokud se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem: zákonné zatčení nebo jiné zbavení osobní svobody, aby se zabránilo jejímu

nepovolenému vstupu na území, nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání.

15. Na úvod soud připomíná, že jedním z účelů zajištění podle shora citovaného ustanovení je vytvořit podmínky pro to, aby pouze z důvodu, že cizinec podal žádost o mezinárodní ochranu, nebyla zmařena realizace vyhoštění podle zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016-35, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017-31). Účelem zajištění v tomto případě tedy není pouze zaručit účast žadatele v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, nýbrž zabezpečit jeho dostupnost pro policejní složky fakticky vykonávající rozhodnutí o vyhoštění pro dobu, kdy žadatel pozbyde postavení žadatele o mezinárodní ochranu a budou splněny podmínky vykonatelnosti rozhodnutí o vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48). Dále zdejší soud odkazuje i na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 2. 4. 2019 ve věci č. 62676/16 – Aboya Boa Jean proti Maltě, ve kterém s odkazem na odůvodnění dřívějších rozhodnutí odmítl úzký výklad čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy, a připustil, že je v souladu s tímto ustanovením i zajištění osoby, která podala žádost o mezinárodní ochranu, neboť se na takovou osobu nepohlíží jako na osobu usilující o „povolení“ vstupu.
16. Dále soud uvádí, že v tomto řízení přezkoumává pouze rozhodnutí o tzv. přezajištění, které se vydává v situaci, kdy cizinec poté, co byl zajištěn podle zákona o pobytu cizinců, požádá o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutí o tzv. přezajištění tak *de facto* navazuje na prvotní rozhodnutí o zajištění, přičemž je přípustné, aby rozhodnutí o tzv. přezajištění vycházelo výlučně z podkladů, které byly opatřeny v souvislosti s rozhodováním o prvotním zajištění v režimu zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 Azs 24/2013-42). Pokud žalovaný, který je při rozhodování o zajištění cizince striktně limitován krátkou zákonnou lhůtou, vychází z dosavadních skutkových zjištění, byť jiného orgánu (Policie České republiky), není za předpokladu dostatečnosti těchto zjištění takový postup jeho pochybením, nýbrž naopak naplněním obecné zásady hospodárnosti řízení. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nepředestřela žádné individuální odlišné okolnosti, které by zpochybňovaly již dříve vyslovené závěry, které aprobují, když v rámci řízení o tzv. přezajištění vychází správní orgány toliko z podkladů, které byly opatřeny v souvislosti s rozhodováním o prvotním zajištění cizince v režimu zákona o pobytu cizinců, nevznikl tak důvod pro přehodnocení dosavadní ustálené judikatury a v této části je žaloba nedůvodná, neboť není vadou řízení, když žalovaný vycházel převážně z podkladů opatřených Policií České republiky v předchozím řízení.
17. Žalobkyně namítala, že se žalovaný nedostatečně zabýval možnostmi pro uložení alternativ k zajištění ve smyslu § 47 zákona o azylu, zejména možností umístění žalobkyně do otevřeného pobytového střediska. Přitom poukazovala na to, že správní orgány by měly na prvním místě zvažovat uložení alternativ k zajištění a až po řádném zhodnocení, zda to není možné, mohou přistoupit k zajištění cizince. Žalobkyně žalovanému vytýkala, že ji vykresloval jako zásadně nespolehlivou osobu, přičemž byly důvody (podvodné jednání agentury v Maďarsku), které měly být zohledněny ve prospěch žalobkyně. Žalobkyně také žalovanému vytýkala, že ji před rozhodnutím o zajištění nevyslechl a omezil se pouze na zjištění Policie České republiky a dále mu vytýkala, že k alternativám zajištění přistupuje jako k méně preferovaným variantám řešení a naopak upřednostňuje zajištění cizinců.

18. Soud nejprve odkazuje na závěry, které jsou pro posouzení tohoto žalobního bodu podstatné a které vyslovil v rozsudku ze dne 3. 5. 2017, č. j. 44 A 16/2017-44, tedy že „[s]kutečnst, že se cizinec prokázal státnímu orgánu padělaným nebo pozměněným dokladem, postačuje sama o sobě k odůvodněné domněnce, že by uplatnění zvláštních opatření podle § 47 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nebylo účinné, neboť takovým jednáním cizinec prokázal neochotu se státními orgány spolupracovat, resp. pokusil se jejich činnost sabotovat.“ V napadeném rozhodnutí je hlavní argumentace žalovaného vystavěna právě na domněnce o nespolehlivosti žalobkyně, která se prokazovala cizím dokladem. Je proto třeba posoudit, zda okolnosti případu nasvědčovaly tomu, že bylo možné na žalobkyni pohlížet jako na nespolehlivou a že bylo dáno riziko útěku žalobkyně a tudíž i zmaření účelu zajištění.
19. Žalovaný v napadeném rozhodnutí předně poukázal na to, že se žalobkyně při kontrole prokázala dokladem, který patřil jiné osobě, a že žalobkyně vstoupila na území České republiky bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu, přičemž s odkazem na výslech, který byl s žalobkyní proveden, poukázal žalovaný na riziko možného zmaření vyhoštění, neboť žalobkyně uvedla, že její cílovou zemí bylo Německo. Zároveň žalovaný poukázal i na to, že ze zjištěných skutečností nevyplývá nic, z čeho by bylo možné dovozovat, že nemohla podat žádost o udělení mezinárodní ochrany dříve (než poté, co byla zajištěna za účelem správního vyhoštění). Žalovaný poukázal také na to, že hlavním důvodem cesty žalobkyně do Evropy byla její ekonomická situace, kterou se rozhodla řešit zaměstnáním v Maďarsku. Z tohoto žalovaný dovozoval, že by žalobkyně v případě propuštění pokračovala buď do Německa, nebo by se vrátila do Maďarska a vyhýbala by se povinnosti opustit území České republiky, resp. území evropských států. Právě z důvodu, že žalovaný spatřoval u žalobkyně riziko možného útěku do Německa nebo zpět do Maďarska, nepřistoupil k uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu, neboť je nepovažoval za účelná.
20. Zdejší soud má za to, že toto odůvodnění odpovídá skutkovým zjištěním, jak vyplývají z obsahu správního spisu a svědčí pro vyslovení domněnky, jak ji zdejší soud obecně formuloval v rozsudku ze dne 3. 5. 2017, č. j. 44 A 16/2017-44. Žalobkyně se při kontrole prokazovala cizím cestovním dokladem (úmyslně zastírala svou totožnost), zároveň ale nelze přehlédnout, že to nebyla pouze jedna jediná skutečnost, kterou žalovaný vyhodnotil jako důkaz nespolehlivosti žalobkyně a možného rizika zmaření řízení (tj. prokazování se cizím dokladem), ale byla tu i souvislost, že se žalobkyně s cestou do Evropy výrazně zadlužila a při návratu do vlasti by měla problém tento dluh splatit. Žalobkyně tak měla zjevný důvod pokusit se setrvat v Evropě a pokusit se zajistit si finanční prostředky ke splacení svého dluhu, a v Maďarsku, dle její výpovědi, už práci zajištěnou měla. Dále soud podotýká, že nepovažuje za důvěryhodný příběh žalobkyně, jak jej předestřela ve výpovědi ze dne 11. 2. 2022, když uváděla, že do Německa cestovala toliko za svou známou na pár dní. Jednak i dle své výpovědi byla srozuměna s tím, že musí cestovat s platným dokladem (vědomě tak tuto podmínku porušila), ale zároveň je třeba přihlídnout k tomu, že byla ochotna za cestu zaplatit 500 Eur muži, jehož náhodně objevila na Facebooku, ačkoli sama zdůrazňovala, že do Evropy přijela řešit svou neuspokojivou finanční situaci. Žalobkyně na jednu stranu namítala, že přijela do Maďarska z ekonomických důvodů, potom ale byla ochotná bez dalšího zaplatit za v podstatě víkendovou cestu do Německa 500 Eur. Žalobkyně také bez racionálního důvodu dobrovolně podstupovala riziko, že by mohla být její nelegální cesta odhalena nejen na cestě do Německa, ale případně, pokud by bylo pravdivé její tvrzení, tak i na cestě zpět do Maďarska. Soud nepovažuje za věrohodné

odůvodnění, že chtěla jet do Německa na výlet, když jak cestou tam, tak případnou cestou zpět, by se vystavovala riziku odhalení její nelegální cesty a navíc byla cesta poměrně nákladná v kontextu tvrzené ekonomické situace žalobkyně, která si jela do Evropy vydělat peníze. V tomto kontextu tak vyznívá závěr žalovaného, který považoval Německo za cílovou zemi žalobkyně, a který měl za to, že u žalobkyně hrozí, že se bude případnému výkonu správního vyhoštění vyhýbat, logicky.

21. Výše uvedené nemůže zpochybnit ani skutečnost, že měla žalobkyni zadržovat její platné doklady společnost MONO v Maďarsku. Žalobkyně si byla vědoma toho, že je oprávněna cestovat pouze s platným cestovním dokladem a s platným oprávněním k pobytu, avšak toto porušila, když vědomě cestovala na doklad jiné osoby. Pakliže se žalobkyně stala obětí podvodu, jak tvrdí, měla se domáhat ochrany v Maďarsku, kde se měly její doklady i nacházet. Uvedená skutečnost nijak neomlouvá, že se žalobkyně rozhodla vydat na údajný výlet do Německa, přestože nedisponovala cestovním dokladem a pobytovým oprávněním.
22. Dále žalobkyně namítala, že žalovaný neprokázal přesvědčivě, že v jejím případě existovaly oprávněné důvody domnívat se, že žádost o mezinárodní ochranu podala pouze s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění. V souvislosti s tímto žalobním bodem žalobkyně obecně poukázala na to, že Vietnam, jakožto země původu žalobkyně, není zařazena ve vyhlášce č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška č. 328/2015 Sb.“) jako bezpečná země a že i organizace Amnesty International a Human Rights Watch opakovaně upozorňují na řadu lidskoprávních problémů ve Vietnamu.
23. Žalovaný v napadeném rozhodnutí opakovaně poukazoval na to, že u žalobkyně hrozí, že po propuštění odcestuje do Německa nebo do Maďarska a zmaří tak případný výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, přičemž žalovaný neshledal nic, co by mohlo svědčit o jiném důvodu pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, než zmařit, případně pozdržet výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Poukázal zejména na to, že žalobkyně přicestovala do Evropy z ekonomických důvodů, nikoli z důvodů, které by odůvodňovaly podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně tedy až poté, co cestovala přes Českou republiku do Německa, a to na cizí cestovní doklad a bez příslušného pobytového oprávnění, a bylo jí uloženo správní vyhoštění, podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. Zároveň soud přihlíží k tomu, že ve správním spise není zjištělná, žádná skutečnost, která by svědčila o tom, že by žalobkyně spojovala svou cestu do Evropy s jinými důvody, než s ekonomickými (v Maďarsku již i zajištěno zaměstnání). Žalobkyně dokonce i v protokolu o výslechu ze dne 11. 2. 2022 žádala, aby jí bylo umožněno vrátit se zpět do Maďarska, aby tam mohla v pondělí nastoupit do zaměstnání. Zároveň žalobkyně ani v žalobě neuvádí žádné konkrétní důvody, které by vyvracely závěry žalovaného o účelovosti podané žádosti o mezinárodní ochranu. Obecné konstatování, že země původu žalobkyně není v seznamu tzv. bezpečných zemí ve vyhlášce č. 328/2015 Sb., anebo že lidskoprávní organizace upozorňují na lidskoprávní problémy v zemi původu žalobkyně, nenasvědčují nic o tom, jaké konkrétní důvody by mohla žalobkyně mít k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
24. K žalobní námitce týkající se nepřezkoumatelnosti odůvodnění zajištění z hlediska jeho délky sice žalobkyně citovala z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 7 Azs 251/2015-66, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl, že „[v]ymezení konkrétní doby trvání povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, je věcí správního uvážení

ministerstva. Proto musí být z rozhodnutí seznatelné, na základě jakých konkrétních úvah, s přihlédnutím ke specifickým a okolnostem konkrétního případu, ministerstvo tuto dobu stanovilo.“ V odkazovaném případě se přitom Nejvyšší správní soud vypořádával s dobou zajištění, která byla odůvodněna srovnatelně, jako v nyní projednávaném případě, tj. šlo o zajištění v délce 109 dnů, kterou ministerstvo stanovilo tak, že přihlédlo k délce řízení o mezinárodní ochraně, do které započítalo dobu 90 dnů a k tomu připočetlo dobu 15 dní na podání žaloby a nakonec přihlédlo i obvyklé průměrné době doručení písemností v soudním řízení v délce 5 dnů. Jedná se tak o rozhodnutí, které je příslušné a srovnatelné s nyní projednávaným případem. Nejvyšší správní soud přitom poté, co Krajský soud v Praze shledal odůvodnění žalovaného jako správné a nevybočující z mezí správního uvážení, tento závěr též potvrdil, když konstatoval, že „*ministerstvo meze správního uvážení při stanovení délky doby zajištění nepřekročilo a správní uvážení nevykazuje znaky svévole, které by zakládaly důvod pro závěr o nezákonnosti rozsudku krajského soudu i rozhodnutí ministerstva.*“

25. V souvislosti s přezkoumatelností stanovení doby zajištění poukazuje soud i na to, že se jedná o přezkum správního uvážení, které je specifické v tom, že soud může přezkoumávat zejména zneužití správního uvážení a překročení jeho mezí (srov. § 78 odst. 1 s. ř. s.) a dále to „*zda řízení předcházející vydání napadenému rozhodnutí proběhlo v souladu se zákonem, tj. zda vněm byla respektována všechna procesní práva žalobce*“ (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, publ. pod č. 950/2006 Sb. NSS). Jinými slovy může soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumávat pouze to, zda správní orgán nevybočil z mezí pro správní uvážení stanovených. Nejvyšší správní soud k tomu v citovaném rozhodnutí uvedl, že „*[s]právní uvážení je v první řadě vždy limitováno principy vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky; z nich lze vyvodit, že i tam, kde vydání rozhodnutí závisí toliko na uvážení správního orgánu, je tento orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně [...], tj. principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl.*“ Jen z těchto hledisek tak může soud stanovení doby zajištění přezkoumat, přičemž v případě přezkumu stanovení doby zajištění patří k těmto kritériím rovněž přiměřenost délky zajištění.
26. V nyní projednávané věci stanovil žalovaný dobu zajištění ve lhůtě 109 dnů s tím, že nejprve započítal dobu 90 dnů jako odpovídající délce trvání řízení ve věci mezinárodní ochrany (počítal polovinu maximální doby) a k této lhůtě pak připočetl 15 dní pro podání případné žaloby a nakonec i započítal čtyřdenní lhůtu pro doručování dokumentů v rámci soudního řízení. Žalovaný přitom v odůvodnění napadeného rozhodnutí opakovaně uváděl, že má za to, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze ve snaze zmařit či zdržet správní vyhoštění a poukazoval na zjištěné skutečnosti (zejména na to, že se žalobkyně prokazovala cizím dokladem a dále na její úmysl nezdržovat se v České republice, resp. vrátit se do Maďarska, kde by mohla pokračovat ve výdělečné činnosti). Uvedené závěry svědčí podle soudu o spíše předpokladu rychlejšího průběhu řízení, zároveň žalovaný nepostupoval podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu, a žádost jako zjevně nedůvodnou nezamítl. Žalovaný s ohledem na to, že ještě nebyly provedeny veškeré úkony správního řízení, které je potřebné provést pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nevyloučil, že bude nutné žádost posuzovat z hlediska případného naplnění podmínek § 12, 13, 14, 14a i 14b zákona o azylu. Soud tak považuje za

nevybočující z mezí správního uvážení, pokud žalovaný počítal polovinu možné doby ke konání řízení o mezinárodní ochraně, když sice předpokládá, že je žádost žalobkyně nedůvodná, nicméně ponechal přiměřený prostor pro to, aby v případě, že by byly zjištěny skutečnosti podstatné pro rozhodování o mezinárodní ochraně, mohlo toto řízení za účasti žalobkyně proběhnout. Taktéž nijak nevybočuje z mezí správního uvážení, pokud k této lhůtě připočítal i dobu, ve které je možné podat žalobu k soudu a též započítal dobu pro doručení písemností. Žalovaný nestanovil dobu zajištění nepřiměřeně, excesivně ani zcela nahodile, byť si zdejší soud dovolí na žalovaného apelovat, aby v případě, že předpokládá rychlejší vyřízení žádosti o udělení mezinárodní ochrany z důvodu její účelovosti, přistupoval k zajištění cizince na kratší dobu, a až následně, zjistí-li skutečnosti, které odůvodňují posuzování žádosti z hlediska § 12 až 14b zákona o azylu, tuto dobu prodloužil.

27. Žalobkyně dále namítala, že je stanovená doba zajištění v délce 110 dní nepřiměřená z hlediska práva žalobkyně na účinný soudní přezkum v rozumných intervalech. K tomuto žalobnímu bodu soud nejprve opětovně odkazuje na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 2. 4. 2019 ve věci č. 62676/16 – Aboya Boa Jean proti Maltě, ve kterém se Evropský soud pro lidská práva vypořádal s otázkou, jaká je přiměřená doba periodického soudního přezkumu zajištění s tím, že s odkazem na předchozí bohatou rozhodovací praxi dospěl k závěru, že „[p]řiměřená doba mezi přezkumy se liší v závislosti na tom, podle jakého písmene čl. 5 odst. 1 Úmluvy byla osoba zajištěna. Jde-li o zajištění dle čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy, budou se faktory ovlivňující zákonnost zajištění zpravidla v čase vyvíjet, a proto je v těchto případech nutný častější přezkum než při zbavení svobody podle písmene a) či e). Současně s ohledem na to, že zajištění dle písmene f) nevyžaduje splnění podmínky nezbytnosti, nemusí být přezkum tak častý jako při zbavení svobody dle písmene c) (Abdulkhakov proti Rusku, č. 14743/11, rozsudek ze dne 2. října 2012, § 215). V minulosti Soud shledal, že interval dvou až čtyř měsíců dělící jednotlivé přezkumy nebyl porušením čl. 5 odst. 4 (Soliyev proti Rusku, č. 62400/10, rozsudek ze dne 5. června 2012, §§ 57–62; a Khodzhamberdiyev proti Rusku, č. 64809/10, rozsudek ze dne 5. června 2012, § 108–114)“. A k tomuto nakonec doplnil, že „není jeho úkolem určit maximální přípustnou dobu mezi přezkumy pro jednotlivé typy zajištění, ale posoudit, zda interval přezkumu v konkrétní věci byl s ohledem na individuální okolnosti případu v souladu s čl. 5 odst. 1 Úmluvy“. Z uvedeného tak má zdejší soud za to, že ustanovení § 46a odst. 10 zákona o azylu není v rozporu s ústavním pořádkem, neboť nevyklučuje možnost soudního přezkumu rozhodnutí o zajištění a není v rozporu s obecnou lhůtou pro zajištění soudního přezkumu (takováto obecná lhůta neexistuje), a není tedy dán důvod pro podání návrhu na jeho zrušení k Ústavnímu soudu, jako to učinil Nejvyšší správní soud návrhem ze dne 6. 8. 2019, sp. zn. 8 Azs 26/2018, ve vztahu k § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Nicméně zdejší soud se musí ještě vypořádat s tím, zda v případě žalobkyně, která byla zajištěna na 109 dní, je interval soudního přezkumu dostatečný. V tomto kontextu ovšem žalobkyně neuvedla nic, kromě obecného tvrzení, že soudní přezkum zajištění, které je stanoveno na 110 dní, je možný maximálně jednou za dobu zajištění, což považuje za nedostatečné. Žalobkyně ovšem neuvedla nic dalšího, z čeho by bylo možné dovozovat, že je interval soudního přezkumu v jejím případě nedostatečný. Žalobkyně si převzala napadené rozhodnutí dne 18. 2. 2022, žalobu podala dne 15. 3. 2022, tj. v závěru lhůty pro její podání. Žaloba spolu se správním spisem byla soudu doručena dne 24. 3. 2022. Soud tak přezkoumává zákonnost zajištění žalobkyně po cca 5 týdnech od vydání napadeného rozhodnutí a po cca 6 týdnech od prvotního omezení její svobody. Jakmile rozsudek zdejšího soudu nabude právní moci,

bude žalobkyně oprávněna požádat o opětovné posouzení důvodů jejího zajištění před uplynutím lhůty pro zajištění, která je stanovena do 3. 6. 2022 a v případě neúspěchu pak bude moci opětovně podat žalobu k soudu. Zdejší soud má za to, že interval soudního přezkumu zajištění žalobkyně vyhovuje požadavkům, které vyslovil Evropský soud pro lidská práva a je navíc možný častěji, než uvedla žalobkyně, tj. více než jednou za dobu trvání zajištění.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

28. Jelikož soud neshledal žádný žalobní bod důvodným a z obsahu spisu nezjistil žádnou vadu řízení, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
29. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení žádné náklady překračující běžné náklady úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. března 2022

Mgr. Martina Kotouček Mikolášková, v. r.
samosoudkyně